Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Legenda aurea sanctorum, sive Lombardica historia

Jacobus <Genua, Erzbischof>

[Lyon], 20. Juli 1486

De sancta Theodora lxxxvii

urn:nbn:de:bsz:31-289352

Visual Library

De ſancta Theodora

Septem frẽs fuerũt filij beate felicitatis quoꝝ noĩa ſunt ianuariꝰ. felix. philippꝰ ſiluanꝰ. alexãder. vitalis ⁊ marcial. Hos oẽs cũ matre iuſſu impatoris anthonij publiꝰ prefectus ad ſe vocari fecit. Suaſitqꝫ matri vt ſui ⁊ filioꝝ ſuoꝝ miſereri deberet. Que ait. Neqꝫ blandicijs tuis potero allici: nec terroribus frãgi. Secura eñ ſuz de ſpũſancto quẽ habeo ꝙ te ſupabo viua ⁊ meliꝰ vincam occiſa. Et ꝯuerſa ad filios ait. Uidete filij in celũ. ⁊ ſurſum aſpicite chariſſimi qꝛ ibidẽ xp̃s nos expectat. Fortiter ꝓ xp̃o pugnate. ⁊ fideles vos in xp̃i amore exhibete. Qð p̃fectus audiẽs eã alapis cedi iuſſit. Cũ ergo mr̃ ⁊ filij in fide ꝯſtantiſſimi apparerẽt oẽs. matre vidente ⁊ ꝯfortãte diuerſis ſunt ſupplicijs interẽpti. Hanc beatã felicitatẽ vocat greg̃. plus ꝙ̃ martirẽ. qꝛ ſepties paſſa eſt in ſeptẽ filijs ⁊ octauo in corpe ſuo Greg̃. in omelijs. Btã felicitas q̃ credendo extitit ancilla xp̃i. p̃dicando etiã facta ẽ martir xp̃i. Septem quippe filios ſic poſt ſe relinq̃re timuit viuos in carne. ſicut carnales parentes ſolẽt metuere ne mortuos p̃mittãt. Parturiuit ſpũ quos carne pepererat: vt p̃dicando pareret deo quos carne pepererat in deo. Filios ſuos quos carnẽ ſuã eſſe nouerat. ſine dolore nõ poterat moriẽtes videre ſed erat vis amoris interior q̃ dolorẽ vinceret carnis. Recte ergo hãc feiam plꝰ ꝙ̃ martirẽ dixerim q̃ totiens in filijs eſt ⁊ tam deſiderãter extincta. Dũ eñ multiplex martiriũ obtinuit. ipſa quoqꝫ martirij palmã vicit. Quia ⁊ amore xp̃i ſola mors ſua ei minime ſuffecit. Paſſi ſunt circa annos dñi. cx.

De ſancta theodora. lxxxvii. A

Theodora nobilis mulier ⁊ ſpecioſa apud alexandriã tpe zenonis impatoris. virũ habebat diuitẽ ac timentẽ deũ. Dyabolꝰ aũt theodore inuidens ſanctitati virum quendaz diuitẽ ad illius ꝯcupiſcentiã incitauit. Qui eã crebris nũcijs ⁊ muneribus moleſtabat: vt aſſenſuz ſibi p̃beret. Sed illa nuncios reſpuebat. ⁊ mũera ꝯtemnebat. Intantũ aũt eam moleſtabat ꝙ ipam quietem habere non permitteret. ⁊ pene deficere videret. Tandem quandã magam ad eam miſit: que eam vt viri illiꝰ miſereret ſibiqꝫ ꝯſentiret plurimũ hortabat. Que cum diceret ſe corã oculis dei cuncta cernẽtis tam grande peccatũ nunꝙ̃ cõmittere. malefica adiũxit. Quicq̃d in die fit hoc vtiqꝫ deus ſcit ⁊ videt. Quicq̃d aũt aduesperãte ⁊ occidente ſole cõmittit deus minime intuet. Dixitqꝫ puella malefice. Nunq̃d veritatem dicis? Et illa. Etiam dico veritatẽ. Decepta puella verbis malefice dixit: vt aduesꝑante die virum ad ſe faceret venire: ⁊ voluntatẽ ſuam adimpleret. Qð cũ viro retuliſſet: ille vehemẽter exultãs hora qua cõdixerat ad eam venit. ſecũqꝫ ꝯcubuit ⁊ abſceſſit. Theodora aũt ad ſeipſam rediẽs: amariſſime flebat. ⁊ faciẽ ſuam ꝑcutiebat dicẽs. Heu heu me: ꝑdidi animã meã: deſtruxit aſpectum decoris mei. Uir aũt eius domũ rediẽs: ⁊ vxorẽ ſuam ſic deſolatam ⁊ merentẽ vidẽs cauſam tñ neſciens eam ꝯſolari nitebatur. Sed illa nullam ꝯſolationẽ ꝑcipere volebat. Mane aũt facto quoddam monaſteriũ monialiũ adijt. ⁊ abbatiſſam interrogauit. an deus quoddã graue delictũ qð die aduespera ſcẽte ꝯmiſerat ſcire poſſet. Cui illa. Nichil deo abſcondi põt. ⁊ deus ſcit ⁊ videt oĩe qð fit quacũqꝫ hora illud ꝯmittatur. Que flens amare dixit. Da michi librũ ſancti euangelij vt ſortiar memetipam Aperiẽs reperit. Qð ſcripſi ſcripſi. Rediẽs ergo domũ dũ quadã die vir ſuus abeſſet comã ſuam p̃ſcidit. veſtimẽta viri ſui accipiẽs ad quoddã monaſteriũ mõachoꝝ qð ꝑ. xviij. miliaria diſtabat feſtinauit. ⁊ vt ibidẽ cũ mõachis recipet petijt. ⁊ qð petijt impetrauit. Interrogata de nomĩe dixit ſe theodoꝝ nuncupari. Illa vero officia omnia humiliter faciebat. ⁊ eiꝰ ſeruitiũ omnibꝰ gratũ fuit. Poſt aliquos ergo ãnos abbas frẽm theodoꝝ vocauit. ⁊ vt boues ꝯiũgeret ⁊ oleũ ð ciuitate deferret p̃cepit. Uir aũt plurimũ flebat: timẽs ne cum viro altero receſſiſſet. Et ecce angelꝰ dñi ſibi dixit Surge mane ⁊ ſta in via martirij petri apl̃i. ⁊ q̃

tibi obuiauerit ipſa tua vxoꝛ eſt. Quo facto. theo
doꝛa cum camelis venit. ⁊ virū ſuū videns ⁊ reco
gnoſcēs intra ſe dixit. Heu me vir bone meꝰ quan
tū laboꝛo vt eripiar a peccato qđ feci in te. Cū aūt
appꝛopiquaſſʒ. ſalutauit eū dicēs. Gaudeas dñe
meꝰ. Ille aūt eā penitꝰ nō cognouit. Sed cū diu
tiſſime expectaret: ⁊ ſe deceptū clamaret. facta ē
vox ad eū dicēs. Ille ꝗ te heri mane ſalutauit: vx
oꝛ tua erat. ¶ B Tante aūt ſanctitatis fuit btā
theodoꝛa: vt mlta miracula faceret. Nam ⁊ hoīeꝫ
a beſtia laceratū eripuit. ⁊ ſuis ꝓcibꝰ ſuſcitauit.
Ipam quoqꝫ beſtiā inſecuta maledixit que ſubito
moꝛtua coꝛruit. Dyabolus aūt ſanctitatem ſuam
ferre nō valēs. eidē apparuit dicēs. Meretrix pꝛe
oībꝰ ⁊ adultera. reliqiſti virū tuū vt huc venires ⁊
ꝯtēneres? Per virtutes meas tremēdas in te ſu
ſcitabo pꝛeliū. ⁊ ſi te nō fecero crucifixū negare
non dicas qꝛ ego ſum. Ipſa autē ſignū crucis ſibi
edidit. ⁊ ꝓtinus demon euanuit. ¶ Quadā autē
vice dū de ciuitate cū camelis rediret. et in quo
dam loco hoſpitata fuiſſʒ. puella quedā nocte ad
eam venit dicēs. Doꝛmi mecū. Que cū reſpueret:
iuit ad alteꝝ qui in eodē loco iacebat. Cū aūt eiꝰ
venter intumuiſſet. ⁊ de quo ꝯcepiſſet interroga
ta fuiſſet ait. Monachꝰ ille theodoꝛus doꝛmiuit
mecū. natū igiť puerū ad abbatē monaſterij trāſ
miſerūt. Qui cū theodoꝝ increparet. ⁊ ille ſibi in
dulgere peteret. ſcapulꝭ ſuis puerū impoſuit. ⁊ de
monaſterio ꝓiecit. Illa aūt abiecta p. vij. ānos ex
tra mōaſteriū manſit. ⁊ de lacte pecoꝝ infantem
nutriuit. Diabolꝰ aūt tante eiꝰ patiētie inuidens
in ſpeciē viri ſui ſe trāſfigurauit. eiqꝫ dixit. Quid
hic agis dña mea. ecce langueo ꝓ te. nec aliquam
ꝯſolationē recipio. Ueni ergo lux mea: qꝛ ſi cū vi
ro alio iacuiſti hoc tibi indulgeo. At illa credens
virū ſuū eſſe dixit ad illū. Nunꝙ amplꝰ tecū ma
nebo: qꝛ filꝰ iohānis militis iacuit mecū. ⁊ volo
agere pniam de eo qđ in te peccaui. Et cū oꝛaſſet
ſtatim euanuit. ⁊ demonē fuiſſe agnouit. Altera
iterū vice diabolꝰ voluit eā terrere. Nam in ſilitu
dine ferarū terribiliū demones ad eam venerūt.
et vir quidā inſtigās eas dicebat. Comedite me
retricē hanc. Illa aūt oꝛauit ⁊ euanuerūt. Alte
ra vice multudo militū veniebat: quā pꝛinceps ꝑ
cedebat. ⁊ eū ceteri adoꝛabāt. Dixerūtqꝫ milites.
Theodoꝛe. ſurge ⁊ adoꝛa pꝛincipē noſtrū. Que
rñdit. dñm deū adoꝛo. Qđ cū pꝛincipi nunciatū fu
iſſet. iuſſit eā adduci ⁊ tot toꝛmētis affici: vt moꝛ
tua putaretur. Et poſtmodum oīs turba euanuit
Alia iterū vice vidit ibidē aurū multū ꝗ ſignans
ſe illud refugit. ⁊ deo ſe recommendauit. Altera
etiam vice vidit quendā ferentem caniſtrum ple
num omni genere ciboꝝ ⁊ dicentē ſibi. Dicit pꝛin
ceps qui te cecidit. Tolle comede: qꝛ neſciens fe
cit hoc. Illa aūt ſe ſignauit. ⁊ pꝛotinus euanuit.
¶ Completis aūt ſeptem annis abbas patienti
am eius ꝯſiderans eam reconciliauit. ⁊ cū puero
ſuo in monaſteriū introduxit. Ubi cum duos poſt
modum annos laudabilr peregiſſet: puerū acce
pit: ⁊ ſecum in cella ſua clauſit. Quod cum abbati
reuelatum fuiſſet. miſit quoſdā monachos qui di
ligentius auſcultarēt quid nam cum eo loquereť.
Illa aūt puerū amplexās ⁊ deoſculans dixit. Fi
li mi dulciſſime. tempus vite mee venit. Relin
quo te deo ipſum patrē ⁊ adiutoꝛem habeas. Fili
dulciſſime ieiunijs ⁊ oꝛōnibꝰ inſiſtes. ⁊ fratribuſ
tuis deuote ſeruias. Et hec dicēs ſpm̄ tradidit. et
in dño feliciter obdoꝛmiuit. Circa annos dñi. cccc.
lxx. Qđ puer cernēs plurimū flere cepit. ¶ In ip
ſa aūt nocte viſio abbati mōaſterij monſtrata eſt
in hūc modū. Nuptie maxīe parabātur. ⁊ veniē
bant oꝛdines angeloꝝ ⁊ pꝛophetaꝝ ⁊ martirū et
omniū ſanctoꝝ. Et ecce in medio eoꝝ mulier ſola
gloꝛia ineffabili circūdata. ⁊ venit vſqꝫ ad nupti
as ⁊ ſedit ſuꝑ lectū. ⁊ oēs aſtantes adoꝛabāt eaꝫ.
Et ecce vox dicens. Hic eſt abba theodoꝛus qui
falſo de puero accuſatus eſt. Septem tpꝛa ſuper
eam mutata ſunt. caſtigata eſt eīn quia cubile vi
ri ſui coinquinauit. Excitatus aūt abbas ꝯcitus
cum fratribus ad cellam eius iuit. ⁊ eam iam de
functā inuenit. Et intrātes ⁊ diſcooperiētes ipaꝫ
eſſe feminā inuenerūt. Miſitqꝫ abbas pꝛo patre
puelle que eam infamauerat. ⁊ dixit illi. Uir filie
tue moꝛtuus eſt. Et auferēs veſtimentū mulierē
eſſe cognouit. ¶ Facꝰ eſt igitur timoꝛ magnus ſuꝑ
oēs qui hoc audierūt. Angelus aūt dñi abbati lo
cutus eſt. Surge velociter equū ꝯſcēde ⁊ vade in
ciuitatē. ⁊ ſi quis tibi obuiauerit aſſume ⁊ tecum
adduc. Qui dum ꝑgeret quidā vir currēs ſibi ob
uiauit. Quē cū abbas interrogaret quo ꝑgeret. il
le ait. Mulier mea moꝛtua eſt ⁊ vado videre eā.
Et aſſumpſit abbas virū theodoꝛe in equū ⁊ ve
nientes plurimū fleuerūt. ⁊ ipam cum multis lau
dibus ſepelierūt. Uir aūt eiꝰ cellā vxoꝛis ſue theo
doꝛe accepit. ⁊ ibidem permanens tandē in dño
obdoꝛmiuit. Puer aūt theodoꝛe nutricē ſequens
omniū moꝝ honeſtate pollebat. ita ꝙ moꝛtuo ab
bate monaſterij in abbatem ipſe vnanimiter eſt
electus.

De ſancta margaretha. lxxxviij. A